

стафірувального, перетарочного комплексу. Обов'язковою умовою має бути статус даної території як «зона митного контролю». Доцільно створення на основі існуючих критих і відкритих складів - склади для можливості більш надійного зберігання вантажів, що користується великим попитом у клієнтів. Також можна порекомендувати оренду або побудову залізничної станції для більш якісної обробки залізничного складу, проведення маневрів, сортування вагонів, місце для відстою та ремонту вагонів. Удосконалення робочої схеми, проведення розрахунків по консолідації вантажних партій, пропозиція клієнтам власних способів перевалки і транспортування вантажних партій, пропозиція нових логістичних ідей підвищить ефективність економічної діяльності підприємства.

Таким чином, створення сприятливих умов збільшить обсяг перевалки через порт продукції, товарів і вантажів, що значно збільшить обсяг перевалки експортного та імпортного вантажів, і зробить більш досконалою логістичний ланцюжок. Адже кращий спосіб посилити ланцюжок - це посилити кожну її ланку окремо.

Література:

1. Малярець Л.М. Формалізація задач контролінгу логістичної діяльності підприємства. Монографія / Л.М. Малярець, Г.Л. Матвієнко - Біляєва. –Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. – 227с.
2. Паласюк Б. Логістичне управління підприємством: сутність і основні принципи / Б.Паласюк // Галицький економічний вісник. — 2012. — № 3(36). — с.166-170.
3. Крикавський, Є.В. Логістика. Основи теорії: підруч. / Є.В. Крикавський. – Львів: Національний університет “Львівська політехніка”, Інтелект-Захід, 2006. – 454 с.

УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМИ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ МЕТОДУ СЦЕНАРНОГО ПЛАНУВАННЯ

О.Ю. Малютенко

Одеський національний економічний університет

Вирішуючи стратегічні завдання з розширення сфери діяльності, керівництву підприємств необхідно знати свої сильні і слабкі сторони, а саме: фактори, які посилюють ризики, а також ризики, які найближчим часом не матимуть серйозного впливу на його розвиток. Тому у процесі розробки та вибору стратегії керівництво може розглядати багато можливих напрямків розвитку, кожному з яких властивий свій набір ризиків. Саме тому, в управлінні стратегічними ризиками набуває істотного значення завдання оцінки альтернативних варіантів сценарію розвитку підприємства та вибору з них оптимального.

Без розуміння майбутнього напрямку розвитку підприємства та очікуваних результатів неможливо визначити сценарії розвитку подій та прийняти рішення про вибір дій, які дозволять управляти можливими ризиками. В процесі дослідження ризиків, які погрожують підприємству в першу чергу необхідно надати оцінку ризик-факторам, дія яких обумовлює невиконання стратегічних завдань.

Треба звернути увагу на те, що обираються декілька сценаріїв. Вони можуть перекривати вплив один одного на фінансові результати. Для вибору одного з них не завжди вдається побудувати логічний ланцюжок міркувань, коли з двох варіантів можна вибрати тільки один і компроміси не допустимі. За таких умов не передбачається можливим розробити точну математико-статистичну модель, яка б враховувала наслідки різних сценаріїв.

Для того, щоб остаточно обрати метод, окреслимо вимоги до нього, що впливають зі специфіки рішення, яке приймається. Отже, метод повинен: бути універсальною систематичною основою прийняття рішення, що надає типовий алгоритм для його обрання; вирішувати проблему прийняття рішень з урахуванням її реальної складності, без прийняття багатьох допущень, що спрощують ситуацію; надавати механізми досягнення згоди між експертами; встановлювати ранги для можливих рішень; надавати обґрунтований і зрозумілий спосіб рейтингування можливих рішень; враховувати якісну інформацію та надавати можливість використати процедуру парних порівнянь; надавати можливість оцінити взаємодію факторів, що впливають на пріоритети альтернативних рішень.

Висловленим вище вимогам відповідає метод аналізу ієрархій, розроблений Т. Сааті. Метод базується на парних порівняннях між собою альтернатив і критеріїв прийняття рішення. У такий спосіб він дає не тільки спосіб виявлення найбільш прийняттого рішення, але і дозволяє кількісно виразити ступінь переваги за допомогою рейтингування. Тобто він є методологічною основою для вирішення завдання вибору альтернативи шляхом їх багатокритеріального рейтингування.

Реалізація методу аналізу ієрархій включає такі основні етапи [1, с.21-29]: визначення переліку альтернатив та критеріїв прийняття рішення; визначення ступеню важливості критеріїв; визначення найбільш прийнятної альтернативи шляхом попарного порівняння. Для проведення порівняння зазвичай використовують десятибальну шкалу, яка дозволяє визначити як ступінь порівняння так і проміжні рішення між двома сусідніми думками. На наш погляд є достатнім використати п'ятибальну шкалу, яка досить ретельно визначає всі можливі випадки порівняння і проміжні рішення в ній будуть зайвими. Шкала буде мати вигляд: критерії однаково важливі – присвоюється 1 бал; один критерій незначно важливіший за інший – присвоюється 2 бали; один критерій помірно важливіший за інший – присвоюється 3 бали; один критерій істотно важливіший за інший – присвоюється 4 бали; один критерій за своєю значимістю абсолютно перевершує інший – присвоюється 5 балів.

Після того як визначені критерії прийняття рішення, необхідно скласти матрицю парних порівнянь. Така матриця дозволяє знайти власний вектор, який забезпечує упорядкування пріоритетів. При порівнянні елемента матриці з самим собою отримуємо рівну значимість, що відповідає 1 балу. Тобто головна діагональ матриці складається з одиниць. Матриця парних порівнянь є симетричною. Щоб використати дану матрицю необхідно опитати всіх експертів, і в таблицю занести елементи, що є середньоарифметичними з оцінок експертів.

Наступним кроком є проведення опитування експертів за ступенем впливу кожного з сценаріїв, що розглядаються, на обрані критерії. В результаті опитування експерти порівнюють сценарії й вирішують: яка значимість одного сценарію по відношенню до іншого з точки зору впливу на певний критерій. Порядок дій виконується як і в попередньому випадку. При цьому середньоарифметичні оцінки експертів заносяться в окремі таблиці за кожним критерієм. Нормалізовані власні вектори можуть бути інтерпретовані як ваги відповідного сценарію в їхньому впливі на кожний з критеріїв, які розглядаються.

Відомо, що експертні оцінки не завжди дають коректні результати і тому вони потребують перевірки. З цією метою використовують коефіцієнт узгодженості, який надає інформацію про ступінь порушення узгодженості думок експертів та у такий спосіб отримуємо ступінь відхилення від узгодженості. Якщо такі відхилення перевищують встановлені межі, то ще раз повернутися до значень матриці парних порівнянь.

Література:

1. Саати Т. Принятиерешений: метод анализаиерархий. / Т. Саати. Пер. С англ. Р.Г. Вачнадзе. – М. Радио и связь, 1993. – 278 с.

ФАКТОР ПЛИННОСТІ КАДРІВ В СИСТЕМІ ОЦІНКИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Л.Є. Гац

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Плинність персоналу в оцінці зовнішньої мотиваційної зацікавленості у трудовому процесі доцільно порівнювати за ознакою пріоритетності динамічних змін. Рейтинговий динамічний критерій плинності персоналу означеної факторної групи можна представити у такій послідовності: